

הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים

ירושלים, כ"א כסלו תשע"ט
29 בנובמבר 2018

לכבוד
ח"כ גלעד ארדן
השר לביטחון הפנים

הנדון: מועמדותו של משה (צ'יקו) אדרי לתפקיד המפקח הכללי של משטרת ישראל
סימוכין: מכתבך מיום 2.11.2018
מכתבנו מיום 21.11.2018

הרינו להודיעך כי התגלעו חילוקי דעות בין חברי הוועדה באשר לתוצאה הסופית של הבירור. יושב ראש הוועדה, השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג ופרופ' טליה איינהורן בדעה שתובא להלן ואילו פרופ' דניאל הרשקוביץ ומר משה טרי הגיעו למסקנה כפי שתפורט להלן.

עמדת יושב ראש הוועדה, השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג ופרופ' טליה איינהורן -

במכתב הוועדה אליך מיום 21.11.2018 סברה הוועדה מטעמים שצוינו כי "על המועמד לעבור בדיקת פוליגרף תעסוקתית, כנהוג במשטרת ישראל", וכי הוועדה תיתן את חוות דעתה לגבי המינוי לאחר בדיקת הפוליגרף.

שני טעמים נתנה הוועדה להחלטתה בדבר הפוליגרף. מלבד הטעם כי בדיקה כזאת מתחייבת על פי עקרון השוויון בין המועמדים, ציינו טעם שני והוא "כדי למנוע לזות שפתיים נגד המועמד, אם יתמנה לתפקיד, כאילו היה לו מה להסתיר. עננה כזאת ראוי לה שלא תהיה מעל ראשו של המפקח"ל".

לעניין הטעם השני, יש לזכור כי הוועדה הינה רשות מנהלית וככזאת אין סדרי הדין ודיני הראיות הנהוגים בבית המשפט חלים עליה.

ההבדל בין בירור עובדתי בבית משפט לבין בירור כזה בוועדה עלול לעיתים להקשות על הוועדה להכריע את הכף כשמתעוררים חילוקי דעות עובדתיים ולקבוע ממצאי מהימנות רלוונטיים (שאף עלולים לקבוע גורלות). כיוון שכך, סברנו כי ניתן לראות בבדיקת פוליגרף מכשיר עזר בקביעת עובדות.

ביום 25.11.2018 כתב היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט, לוועדה, כי לדעתו: "לא יהיה זה נכון, ולו מחמת מראית עין, כי בדיקת הפוליגרף של מועמד לתפקיד מפקח"ל תבוצע תחת המטריה המשטרית ועל ידי בודק משטרתי, כאשר המועמד עתיד לעמוד בראש אותו ארגון, אליו

גם הבודק עצמו משתייך. מצב זה מעורר קושי ועלול, ליצור מראית עין של הטיה לטובת המועמד. מטעם זה החליט המחוקק כי בדיקת הפוליגרף התעסוקתית לא תבוצע ביחס למפכ"ל עצמו".

לנוכח זאת, הוסיף היועץ המשפטי לממשלה, כי פנה לראש שירות הביטחון הכללי "על מנת שהשב"כ יערוך את הבדיקה, אולם לאור התנגדותו לבצע בדיקת פוליגרף שעניינה טוהר המידות (להבדיל משמירת ביטחון המדינה עליו אמון השירות) הוחלט כי נערוך את הבדיקה באמצעות בודק פוליגרף פרטי, עליו ימליץ ראש השב"כ", כפי שנעשה פעם בעבר.

בו ביום (25.11.2018) הודיע יו"ר הוועדה ליועץ המשפטי לממשלה כי מקובלת על הוועדה עמדתו כי הבדיקה תיעשה כאמור במכתבו, וכי "יש מקום לבצע את הבדיקה בהתאם ומוקדם ככל האפשר".

בדיקת הפוליגרף נעשתה, על כן, על ידי בודקת עליה המליץ ראש השב"כ, ותוצאותיה נמסרו לוועדה ביום 28.11.2018. בחוות הדעת נקבע כי "מניתוח הממצאים בשאלות הרלוונטיות אובחנו תגובות לאמירת אמת". השאלות הרלוונטיות אליהן מתייחסת המומחית הן שאלות שנוסחן היה מקובל על דעת עורכת הפוליגרף בפגישתה עם חברי הוועדה. פגישה זו התקיימה לאחר שהוועדה קיבלה את הצעת היועץ המשפטי לממשלה כאמור במכתבו אליה, "כי ככל שהוועדה תבקש להתרשם באופן בלתי אמצעי מהבדיקה, היא תזמן אליה את מבצע הבדיקה לקבלת כל ההבהרות וההסברים הדרושים". בפגישה זו, שהתקיימה לאחר שכבר נעשה השלב הראשון בבדיקה עם המועמד, גם נתברר לנו, כי שיטת הבדיקה הזאת מקלה לעומת זאת שנעשית "כנהוג במשטרת ישראל" (כפי שכתבנו כי אותה יעבור המועמד).

בשיחה האמורה גם ראתה עורכת הפוליגרף מבחינתה קושי מקצועי בניסוחן של שאלות שהוצעו על ידי חברי הוועדה ואשר אותן תשאל את המועמד בעת הבדיקה, והנוגעות לחילוקי דעות עובדתיים באחת מן ההשגות שהגיעו מן הציבור לוועדה על ידי מר רפי רותם (להלן – רותם).

בהשגה האמורה העלה רותם טענות חמורות על התנהגות המועמד כלפיו בהיותו מפקד מרחב ירקון צפון בתל אביב. בשל כך הוזמן רותם להופיע לפני הוועדה ביום 20.11.2018. ביום זה הגיע רותם עם בא-כוחו, עו"ד פנחס (פיני) פישלר. במהלך דבריו אמר עו"ד פישלר כי נפגש עם המועמד ב-15.11.2018, וכי "הייתה שיחה מצוינת איתו. ישבו אצלו בלשכתו על קפה וסיגריה ודיברנו על הכול. בעיקר על רפי רותם עם דברים שהוא קיבל ממני על המשטרה".

לאחר הישיבה נתבקש עו"ד פישלר להעלות על הכתב את נסיבות הפגישה עם המועמד, וב-26.11.2018 עשה כן. בעקבות הדברים, הוזמן המועמד להופיע בשנית בפני הוועדה ביום 27.11.2018, כדי להגיב על האמור במכתבו של עו"ד פישלר (הופעתו הראשונה הייתה ב-18.11.2018).

אין חולק כי המועמד אכן נפגש עם עו"ד פישלר ביום 15.11.2018 (דהיינו שלושה ימים לפני הופעתו הראשונה בוועדה). המחלוקת היא על סיבת קיומה של הפגישה ועל הנאמר בה.

לדברי עו"ד פישלר, ביקש המועמד בשיחה טלפונית איתו לשמוע את פרטי התלונה הבאה מטעם מר רפי רותם, אותו הוא מייצג. לדבריו: "פירטתי בפניו את התלונות שמשמיע מר רותם בקליפת

אגוז ולבקשתו, אף העברתי ליוואטסאפי ב'העתק הדבק' את תלונת מר רפי רותם, וכן סרטון. בשיחה זו ביקש-הציע-יזם (המועמד) כי ניפגש בלשכתו". לאחר מספר דחיות, התקיימה הפגישה שארכה למעלה משעה, והיא נסבה על שני ראשים:

"א. הצגת תלונת מר רפי רותם בפני הוועדה והטענות הקשות שהוא משמיע וטוען להן בדבר התנהלות המועמד - אז בתפקידו כממ"ר ירקון - בשנים 2009-2010 לרבות קצינים ושוטרים, כלפי מר רפי רותם בתחנת תל אביב צפון... ביקשתי גם להציג תמונות במכשיר הסלולרי אך הוא ויתר על כך מטעמיו. הסתמכות הדברים גם על הנטען בתלונת מח"ש שהגיש וכיו"ב למיטב זיכרוני אמרתי כי גם תלונה כנגדו אין בנמצא בתיק. סיפרתי כי אף שוחחתי לאחרונה ממש עם סגן ניצב בדימוס, נמרוד דניאל, אז קצין אח"מ ירקון תחת פיקודו של המועמד, באותם ימים, שפרש מאז מהמשטרה, אשר אמר לי כי למיטב זיכרוני "קיבלו הוראה מגבוה שלא לקבל תלונות מרפי רותם." לשאלתי: "הוראה מגבוה של מי?" לא זכר. בפגישה אמר לי המועמד: "מי כמוך יודע/אומר לדעת שכממ"ר, עם כל כך הרבה תיקים ועצורים רבים איני יכול לזכור דבר מהמקרים בעניין רפי רותם." המועמד שאל האם מר רפי רותם יהיה מוכן לפגוש אותו, השבתי בחיוב, משהוא נתן על כך את הסכמתו מראש. אף אמרתי, שאני מקבל מאזרחים שונים פניות טלפוניות בעניין התנהלותו של המועמד... ופרשה אחרת של תלונת קצין בכיר במרחב כנגד התנהלותו, ואמרתי לפונים שאיני מתכוון לטפל בכך - שיפנו לוועדה - אם ירצו - במישרין - בעצמם ולא באמצעותי.

ב. הצגת הביקורת הנוקבת שלי, בקליפת אגוז ובקצירת האומר, הביקורת שאני משמיע על פני שנים רבות, מלווה בדוגמאות אודות התנהלות המשטרה, חוליי הארגון כדי רקב וכאוס, הבעת חוסר אמון הציבור במשטרה ועוד. מסמך מודפס, מפורט, הוגש לו, זאת כדי לחסוך בזמן. "קרא אותו בזמנך החופשי/בזמן נהיגת הנהג שלך, תלמד ממנו היטב ועקוב אחר ביקורתי רבת השנים, מדי יום ביומו, חודש בחודשו." המועמד הבטיח/התחייב לקרוא את הביקורת המפורטת והנוקבת - ואף אמר "אני מתכוון להקים חטיבת ביקורת הכפופה למפכ"ל במישרין."

גרסת המועמד היא, כי ניצב בדימוס, חברו של עו"ד פישלר, פנה אליו ומסר לו כי עו"ד פישלר מבקש לפגוש אותו, כמי שעתיד להיות המפכ"ל, כדי לשטוח בפניו את טענותיו על משטרת ישראל. על כך השיב הפונה כי ישקול בדבר. בהתייעצות שקיים בנדון נשמעה דעה כי כדאי לו לפגוש את עו"ד פישלר כדי שרותם לא ימשיך לטעון את כל הטענות כלפיו, שכן זו לא הפעם הראשונה שרותם מעלה טענות אלה נגדו. הוא קבע עם עו"ד פישלר להיפגש איתו ב-15.11.2018. עם פגישתם, אמר לעו"ד פישלר: "אני על רפי רותם לא רוצה לדבר שחס וחלילה לא יגידו שאני מנסה להשפיע עליך. הוא אמר לי: אני לא באתי לפה בשביל לדבר על רפי רותם, אני באתי לדבר על עצמי. על טענותיי כלפי משטרת ישראל, כלפי הקצינים במשטרת ישראל, זה שזרקו אותי מהמכללה שאני הייתי מרצה, אתם לא יודעים לקבל ביקורת, לכל אורך השנים אתם מתעלמים ממני.. אתה כמפקד מחוז תל אביב התעלמת מהתלונות שלי. בקיצור, אני אמרתי לו אתה מדבר רק על עצמך... לא היה שום דבר על רפי רותם... הייתה שיחה נינוחה, לא היה שום דבר על רפי רותם... הוא אמר לי: אני מבקש ממך דבר אחד - להתייחס אליי, לשמוע את טענותיי, אתה לא חייב לקבל אותן. אני משאיר לך מסמך... אני הייתי הדבר הכי פסיבי בשיחה. הוא דיבר, הוא

שטח את טענותיו ואני הקשבתי... ואמרתי לו: אני רק רוצה לחדד שאתה באת לפה בשביל עצמך, לא מדבר על רפי רותם. הוא אמר לי: ... השיחה היא על טענותיי".

המועמד הוסיף כי בהופעתו הראשונה בפני הוועדה (ב-18.11.2018) לא סיפר על הפגישה כי היא לא הייתה קשורה כלל למה שרותם התלונן: "אם הייתי חושב שיש כזה משהו רלוונטי, אין לי סיבה שלא להגיד את זה ... אני מצטער שלא באתי ואמרתי: נפגשתי איתו, אבל לא עלה לי בראש, כי אני נשאלתי על האירוע של רפי רותם. רפי רותם מבחינתי בשיחה עם מר פישלר, לא עלה זה נראה לי, אני אומר את זה בדיעבד, טעות."

כאמור, נושא הפגישה בין המועמד ועו"ד פישלר לא נכלל בין השאלות בפוליוגרף ואיננו רואים כי בידינו לקבוע ממצא על מהימנות אחד מהם מתוך התרשמות בלבד.

אולם, גם אם נדחה את גרסת עו"ד פישלר ונעדיף על פניה את גרסת המועמד כי בפגישתם לא דיברו כלל על רותם, רואים אנו את עצם הפגישה עם עו"ד המייצג מתלונן נגדו, שעה שהוועדה מקיימת את דיוניה, בכלל זה באותה תלונה, ככשל בהתנהגות ובשיקול הדעת, שמגיע לכדי התנהגות בלתי ראויה ולא רק בגדר "טעות" כהגדרת המועמד.

האם היה למתבונן מן הצד קשה להסיק מסקנה סבירה, מיהו המעוניין אותו זמן בקיום הפגישה?

כבר אמרנו במכתבנו הקודם כי "עלינו לתת את דעתנו כי אמון הציבור במשטרה מושפע, במידה רבה, מדמותו של המפכ"ל". דעתנו בסיכום כי העננה של הפגישה האמורה תלווה את המועמד לאורך כל שנות תפקידו, אם ייבחר לתפקיד, ובכך ייפגע אמון הציבור במשטרה.

לא זו אף זו, בדוח מבקר המדינה על הקמת מערך המצלמות האלקטרוניות ואכיפת חוקי תעבורה (דוח ביקורת מיוחד, התשע"ו-2016, עמודים 56-63) התייחס מבקר המדינה לפעולות המועמד בעת שהיה ראש אגף תנועה במשטרה (את"ן). בעמוד 56 מצוין נוהל את"ן ש"הסמכות להחליט על הטיפול בדוחות לשוטרים שדרגתם ניצב משנה ומעלה, הוא ראש את"ן או המפכ"ל, ולאחר שעיין בחומר, יהיה ראשי לסגור תיק בגין עבירת תעבורה מטעם "אין אשמה" אך ורק אם קבע כי עבירת התנועה בוצעה לצורך מבצעי, וכי אי ביצועה היה בו כדי למנוע את מילוי התפקיד". בנוסף נקבע בדוח המבקר (בעמוד 56), כי על פי נוהל המשטרה, כאשר ניידות נאלצות באירועים בהולים לנסוע מעל למהירות המותרת... דיווחים אלה יירשמו "ביומן אדומים".

מהדוח עולה (עמ' 60) שהמועמד, בתפקידו כראש אגף תנועה, ביטל מטעם "אין אשמה" 6 דוחות – שניים שהופקו בגינם כתבי אישום וארבעה שהופקו בגינם הודעות קנס.

על פי ממצאי הדוח (עמ' 59-60), לגבי ארבעה מהדוחות אי אפשר היה לקשור בין האירועים המבצעיים שפירט הקצין בדרגת תת-ניצב שעבר את העבירות לבין הנסיבות הנוגעות לעבירות והאירועים עליהם הצהיר תת הניצב, גם לא דווחו ב"יומן אדומים". החלטות המועמד לא לוו בהנמקות או בהסברים לאי ההתאמה הזו. על פי דוח מבקר המדינה (עמ' 61), ההסבר שנתן המועמד לסגירת התיק היה שהוא לא בדק בעצמו את הדוחות המבצעיים שהובאו בפניו, "אלא שאל את ראש מדור תעבורה את השאלות הרלבנטיות... לבדיקות הנעשות על ידו". לעניין

הדו"חות של קצין ב' (תת הניצב שעבר את העבירות), ציין המועמד כי אינו נכנס לפרטי פרטים בבדיקה ולא ראה צורך בבדיקת תשובותיו.

מהדוח עולה עוד (עמ' 61) כי ראש מדור תעבורה מצדו הסביר כי "המדור איננו גוף חוקר והוא מסתמך על הסבריו של הקצין ומסמכים נלווים. במידה והקצין מדווח על פעילות מבצעית ומצרף דוח מיומן מבצעים, אזי נתונים אלה מספיקים כדי לקבל החלטה".

ממצאי הדו"ח מעלים תמונה עגומה של התעלמות מדיווחים לא נכונים של קצין בכיר. לעניות דעתנו, המועמד, שהעניין היה בסמכותו ובאחריותו, אימץ נוהג שאינו מתיישב עם הקפדה על טוהר המידות במשטרה.

סיכומם של דברים, כי אין בידינו להמליץ על מינויו של המועמד לתפקיד מפכ"ל המשטרה.

הננו מפנים את תשומת לבך לאמור בהחלטת הממשלה מס. 3839 מיום 27.5.2018 כי "היו הדעות שקולות בוועדה – יהא ליושב ראש הוועדה קול נוסף", ולפיכך יש לראות עמדתם של יושב ראש הוועדה ופרופ' איינהורן כהחלטת הוועדה כולה.

השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג
יושב ראש הוועדה

משה טויג
חבר

טלילה איינהורן
חברה

דניאל הרשקוביץ
חבר

להלן עמדת החברים מר משה טרי ופרופ' דניאל הרשקוביץ-

כאשר הוועדה ביקשה שהמועמד יעבור פוליגרף תעסוקתי, רוח הדברים בוועדה הייתה שאם יעבור את הפוליגרף בהצלחה הרי לא תהיה מניעה מלהמליץ על מינויו כמפכ"ל המשטרה. בסופו של יום המועמד עבר את הפוליגרף בהצלחה.

בינתיים התעורר עניין נוסף, והוא דבר פגישתו של המועמד עם עו"ד פישלר והשאלה האם היה בפגישה זאת ניסיון להשפיע על עדותו של מר רפי רותם בפני הוועדה, שאם כן הרי יש בזה פגם חמור בטוהר המידות.

היוצא מכך ששאלת ההמלצה על המועמד הייתה בעצם תלויה אך ורק בשאלת הפגישה הנ"ל. אשר לפגישה זאת ניתנו גרסאות שונות ע"י המועמד וע"י עו"ד פישלר. כאן אנו חלוקים על חברינו. בעוד הם רואים הבדלים מהותיים ומשמעותיים בין הגרסאות, הרי לטעמנו מדובר

בהבדלים הנופלים בתחום הראייה הסובייקטיבית השונה של הצדדים את מהות הפגישות והדגשים בהן. עמדתנו קיבלה חיזוק משמעותי מדברי המומחית לפוליגרף, שאמרה בפירוש כי מדובר בדברים שהם בתחום הסובייקטיבי ואינם ניתנים לבירור בבדיקת פוליגרף.

אשר על כן, אין אנו רואים סיבה שלא לקבל את הסבריו של המועמד שנשמעו סבירים ביותר והניחו את דעתנו.

יתירה מזאת, גם אם היינו מקבלים את הטענה שהייתה סתירה משמעותית בין שתי הגרסאות, הרי המסרונים שהוחלפו בין המועמד לבין עו"ד פישלר בתאריך 22.11.2018 מחזקים את גרסתו של המועמד. נוסף עוד כי הניסיון שנעשה להציג חליפת מסרונים זאת כניסיון נוסף של המועמד להשפיע על עדותו של מר רותם אך מחזקת את תחושתנו שיש כאן ניסיון לפגוע במועמדות המועמד בכל מחיר.

זאת ועוד, לאור העובדה שטענותיו של מר רותם אינן חדשות, ושהן בוררו במח"ש, והועלו כשהמועמד עמד להתמנות למפקד מחוז ירושלים, ואח"כ כשהיה מועמד לפיקוד על מחוז ת"א, ואח"כ כשהתמנה למנכ"ל המשרד לבט"פ, הרי טענה שכיום ניסה להשפיע על עדות זאת נשמעת לא סבירה.

לאור כל האמור לעיל, איננו רואים שיש בפגישתו של המועמד עם עו"ד פישלר כדי לשנות מההתרשמות הקודמת שהייתה לוועדה כולה שיש להמליץ על מינוי המועמד.

משגובשה עמדתנו זאת, נוסף נדבך נוסף לענייננו, והוא דו"ח מבקר המדינה על התנהלות המועמד בעת היותו ראש את"ן. ראשית, אין אנו יכולים שלא להביע את צערנו על כך שדו"ח זה נשלח אל הוועדה רק היום (אף שהמועמד הביא לידיעת הוועדה את דבר קיומו), זמן רב אחרי שחלף המועד שבו היינו אמורים לקבל חומרים על המועמד. לגופו של עניין, ממצאי דו"ח מבקר המדינה לא קבעו כי נפל פגם בטוהר מידותיו של המועמד. מדובר בכשל מערכתי ואי הקפדה על מינהל תקין בכל הקשור לאופן בדיקת הבקשות שהובאו ואי הנמקה מספקת, אבל במפורש לא פגיעה בטוהר מידות. אגב, גם את הכשל המערכתי קשה לקשור דווקא במועמד. אוי לו למפקד שאינו יכול לסמוך על אמרתם של הקצינים הכפופים לו.

בסיכום הדברים איננו רואים כל מניעה מלהמליץ על מינויו של מר משה אדרי כמפכ"ל משטרת ישראל.

משה טורי
חבר

דניאל הרשקוביץ
חבר